

(2012 Scheme)

SANSKRIT

Time: 3 Hours

Total marks:100

• Answer All Questions

1. ग्रन्थोक्तरीत्या विशदयत (10)
 - व्यायमः। • हृदयम्
2. एकैकेन वाक्येन संस्कृतभाषायामुत्तरयत। (9)
 - अजीर्णं प्राप्नुवन्ति हि। के. • स वैद्यो वैद्यनिन्दितः। कः.
 - तक्रं शक्रस्य दुर्लभम्। कथम्. • मेदोधारा का .
 - क्लमः नाम कः . • प्रकृतयः कति. काः .
3. विभागान् निर्दिशत। (8)
 - रत्नानि। • दानानि। • कलाः। • त्वचः।
4. व्याख्यात। (6)
 - नास्ति मेघसमं तोयं नास्ति चात्मसमं बलम्।
नास्ति चक्षुसमं तेजो नास्ति धान्यसमं प्रियम्॥
 - शनैरर्थः शनैः पथाः शनैः पर्वतमारुहेत्।
शनैर्विद्या च धर्मश्च व्यायामश्च शनैः शनैः।
5. सूत्राणि व्याख्यात। (6)
 - तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम्। • हलोऽनन्तराः संयोगः। • परः सन्निकर्षः संहिता।
6. अधोरेखाङ्कितानां विभक्तिसाधुत्वं प्रदर्शयत। (5)
 - माणवकं ब्रूते। • ग्रामाद् आयाति। • अग्नये स्वाहा। • स्थाल्यां पचति।
7. अधोदत्तानां वाक्यानां अशुद्धिपरिहारं कुरुत। (5)
 - ग्रामस्य परितः आरामोऽस्ति। • गुरुः शिष्यं स्निह्यति।
 - तक्राय विना भोजनम् असम्पूर्णम्। • विद्यालये कति छात्राः अस्ति.
 - राजसेनः मम भ्रातुः मित्रः।
8. संस्कृतभाषायामनुवदत। (5)

गङ्गानदी हिमालयात् प्रवहति। भगीरथेन स्वर्गात् आनीता इयं नदी। अत एव अस्याः भागीरथी इति नाम अपि अस्ति। भागीरथी पुण्यनदी इति विश्वासः। अस्याः तीरे बहूनि तीर्थस्थानानि वर्तन्ते। पुण्या शीतला भागीरथी अद्य मलिना अस्ति। भागीरथ्याः संरक्षणं संस्कृतेः संरक्षणार्थं आवश्यकमेव।

P.T.O

9. मलयालभाषायां वा आङ्गलभाषायां वा अनुवदत। (5)
 Sanskrit is regarded as the mother of languages. It is spoken by many people in India. Indian languages are closely related to Sanskrit. There is vast literature in Sanskrit. Bhagavad Gita is treated as a universal text.
10. टिप्पणीं लिखत। (5)
 • मांसधरकला। • श्लेष्मप्रकृतिः।
11. विभक्त्यन्तरूपाणि लिखत। (4)
 • हरिः। • युष्मद्।
12. लकाररूपाणि लिखत। (4)
 • पठति। • वर्तते। • अनमत। • गमिष्यति।
13. प्रयोगं विपरिणमयत। (4)
 • वैद्यः औषधं ददाति। • जनकः नगरं गच्छति।
 • मया देवः नम्यते। • पुत्रेण क्षीरं पीयते।
14. कोष्ठकात् समुचितमुत्तरं निर्धार्य पूरयत। (4)
 • प्रतिदिनं विद्यालयं ----- (गत्वा, गच्छतु, गन्तुं)
 • ----- अश्वात् पतति। (धावतः, धावन्, धावति)
 • अहं सागरं ----- आगच्छामि। (दृष्ट्वा, द्रष्टा, दर्शामि)
 • ----- अधितिष्ठति। (ग्रामे, ग्रामं, ग्रामस्य)
15. अर्थं लिखत। (4)
 • सारमेयः। • लोहितम्। • सर्पिः। • जालम्।
16. सन्दर्भमुक्त्वा आशयं विशदयत। (4)
 • उदारचरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम्।
 • सर्पाणां च खलानां च सर्वेषां दुष्टचेतसाम्।
17. सूचितकथां लिखत। (4)
 • जीर्यन्ते जीर्यतः केशाः दन्ता जीर्यन्ति जीर्यतः।
 चक्षुः श्रोत्रे च जीर्येते तृष्णैका तरुणायते॥
18. सन्धिच्छेदं कुरुत। (2)
 • प्रार्णम्। • हरिश्शेते। • विष्णूदयः। • पावकः।
19. सन्धिं कुरुत। (2)
 • दैत्य + अरिः। • तत् + लयः। • ब्रह्म + ऋषिः। • वाक् + ईशः।
20. विग्रहवाक्यं लिखत। (2)
 • पीताम्बरः। • द्वियमुनम्। • राजपुरुषः। • रामकृष्णौ।
21. समस्तपदं लिखत। (2)
 • मक्षिकाणामभावः। • न ब्राह्मणः। • माता च पिता च। • चोरात् भयम्।
